

nadzw. dr hab. Beata Szczepańska z Uniwersytetu Łódzkiego), *Zmienna perspektywa pomocy w ujęciu autobiograficznym Jane Addams a próby stabilizowania modelu jej działania w interpretacjach jej biografii* (dr hab. Agnieszka Naumiuk z Uniwersytetu Warszawskiego), *Chopinocentryzm życia Jana Ekierra. Rozważania na podstawie biografii artysty* (dr Aneta Teichman z Zespołu Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie), *Osobista zakładniczka Putina – stałość i zmienność w biografii Nadii Sawczenko* (mgr Karolina Deryńska z Uniwersytetu Warszawskiego), *Kamienie milowe w biografiiach wybitnych matematyków. Stały kontekst czy zmiana? Porównanie biegów życia wybitnych osób na przestrzeni ostatnich 70 lat* (mgr Maja Wenderlich z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie) oraz *Marian Jasiński – nauczyciel Szkoły Rydzyskiej* (mgr Edyta Żebrowska z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie).

Obrady zwińczyły kolejne wystąpienia plenarne, znów poświęcone zagadnieniom nieco bardziej ogólnym i teoretycznym. Prof. zw. dr hab. Olga Czerniawska (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi) mówiła o dylematach pisania autobiografii, dr Karolina Kuryś-Szyncel (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) o autobiograficznym dążeniu do dynamicznej równowagi z perspektywy jednostkowej i rodzinnej, dr Arkadiusz Wąsiński (Uniwersytet Łódzki) o zmienności w biografii w obliczu sytuacji granicznych wywołanych niezamierzoną bezdzietnością, a dr hab. Mariusz Granosik, dr Anna Jarkiewicz, dr Anita Gulczyńska i dr Małgorzata Kostrzyńska (Uniwersytet Łódzki) o uczeniu się z biografii (ontoeπισtemologie bezdomności). Konferencję zakończyła dyskusja i głosy podsumowujące.

Anna Gutowska

IV Poznańskie Forum Dyskusyjne LLL „Uniwersytet wobec nowych wyzwania. Od University LLL do LLL University”, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 05.04.2017 r.

5 kwietnia 2017 roku odbyło się na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu kolejne spotkanie w ramach *Poznańskiego Forum Dyskusyjnego LLL*. Zaproponowana formuła konferencji jest projektem cyklu spotkań tematycznych z zakresu całozyciowego uczenia się. Biorąc pod uwagę charakter i kierunek zmian dokonujących się na

uniwersytetach, powszechność kształcenia na poziomie wyższym, a tym samym nowe wyzwania stojące przed uczelniami, organizatorzy tematem spotkania uczynili „*Uniwersytet wobec nowych wyzwań. Od University LLL do LLL University*”. Tłem do rozważań wskazanych obszarów tematycznych, jak zawsze w trakcie poznańskich spotkań, była idea kształcenia ustawicznego. Konferencja została zorganizowana przez Zakład Kształcenia Ustawicznego i Doradztwa Zawodowego, którego kierownikiem jest prof. zw. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik. Na zaproszenie organizatorów odpowiedzieli przedstawiciele nauki z wiodących ośrodków akademickich w Polsce oraz przedstawiciele instytucji realizujących ofertę edukacyjną dla dorosłych.

Obrady rozpoczęło powitanie gości przez Przewodniczącą Komitetu Naukowego prof. zw. dr hab. Ewę Solarczyk-Ambrozik. Otwarcia konferencji dokonał prof. zw. dr hab. Ryszard Naskręcki, Prorektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, oraz prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska, Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM. Debata konferencyjna podzielona była na cztery części.

Podczas pierwszej sesji plenarnej, moderowanej przez prof. zw. dr hab. Józefa Karguła z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu, zaprezentowane zostały dwa wystąpienia. Jako pierwsza referat *Uniwersytety wobec przemian rynku pracy i globalnej kultury edukacyjnej. Od University LLL do LLL University* wygłosiła prof. zw. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Referat wprowadził uczestników spotkania w kluczowe problemy dotyczące globalnych przemian w szkolnictwie wyższym. W trakcie wystąpienia Prelegentka dokonała wnikliwej analizy zmian w obszarze *lifelong learning* na uniwersytetach. W oparciu o pogłębioną analizę raportów dotyczących LLL amerykańskich i europejskich uczelni oraz przegląd wywiadów z władzami tych uniwersytetów, Autorka wystąpienia zaprezentowała główne trendy stwarzające możliwość wprowadzenia innowacji konstytuujących przyszłość kształcenia ustawicznego na uniwersytetach. Wśród nich podkreśliła w sposób szczególny: kształcenie na życzenie, kreatywne opcje finansowania LLL oraz personalizację oferty uniwersytetów. Prelegentka wskazała także na złożone problemy związane z implementacją nowych strategii LLL na uniwersytetach, podkreśliła jednak wyraźnie, iż coraz bardziej promowany korporacyjny model uczelni nie może zdominować etosu uniwersytetu określanego jako Lifelong Learning University.

Kolejny referat został wygłoszony przez prof. zw. dr hab. Zbyszka Melosika z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prelegent zaprezentował temat *Tożsamość uniwersytetu a kultura niepewności. Konteksty*

i konfrontacje. Podstawowe tezy wystąpienia odnosiły się do zmian zachodzących w obszarze funkcji naukowej uniwersytetów w ostatnich dekadach. Prelegent wskazywał na fakt, iż zmiany dokonujące się współcześnie na uniwersytetach są wynikiem presji politycznej i ekonomicznej, wskazywał na uprzedmiotowienie uniwersytetów, co z kolei powoduje rozbijanie integralności i autonomii uczelni. Autor wystąpienia wskazywał również na konteksty ubezwłasnowolniające uniwersytety, a wśród nich: władzę, menadżeryzm i komercjalizację, które redukują uniwersytety do roli instytucji ekonomicznej, czyniąc z nich supermarkety wiedzy ukierunkowane na upowszechnianie wiedzy o charakterze rynkowym. W opinii Autora zmiany dokonujące się na uniwersytecie w istotny sposób modyfikują także pozycję i działania podejmowane przez naukowców, które podporządkowane są parametryzacji i wskaźnikowaniu.

Po wygłoszeniu wskazanych referatów Moderator sekcji zaprosił do dyskusji, która koncentrowała się wokół ekonomizacji życia akademickiego.

Na drugą część spotkania zaplanowane zostały trzy wystąpienia, których celem było nie tylko zaprezentowanie wybranych zagadnień, ale także zaproszenie do dalszej dyskusji. Tę część spotkania moderowała prof. zw. dr hab. Ewa Solarczyk-Ambrozik z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jako pierwszy temat *Kształcenie ustawiczne a zintegrowany system kwalifikacji* zaprezentował prof. zw. dr hab. Ryszard Naskręcki. W wystąpieniu Prelegent podzielił się swoimi doświadczeniami i obserwacjami związanymi z opracowywaniem oraz implementacją zintegrowanego systemu kwalifikacji na poziomie szkolnictwa wyższego. W trakcie wystąpienia podkreślano wielokrotnie pragmatyczny wymiar omawianego systemu oraz realną potrzebę wdrożenia systemu kwalifikacji na uczelniach.

Kolejne wystąpienie pt. *Piąty poziom – wyzwaniem dla współczesnego uniwersytetu* w sesji drugiej zaprezentowała prof. dr hab. Beata Mikołajczyk z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Prelegentka przedstawiła poziom zaawansowania prac nad V poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacyjnej, podkreślając przy tym użytecznościowy charakter Europejskich Ram Kwalifikacyjnych. Dodatkowo Autorka wystąpienia zachęcała do poszukiwania odpowiedzi na pytania dotyczące tego, kto instytucjonalnie powinien realizować V poziom ramy oraz czy jest to oferta dla szkół wyższych, a jeśli tak, to czy dla uniwersytetów, czy raczej dla Zawodowych Szkół Wyższych.

Następny referat wygłosiła prof. zw. dr hab. Beata Przyborowska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wystąpienie *Wdrażanie LLL w UMK w Toruniu – refleksje prorektora* było przejrzystą egzemplifikacją idei LLL w praktyce. Prelegentka zaprezentowała swoje doświadczenia związa-

ne z implementacją idei całościowego uczenia się na toruńskiej uczelni. Profesor Przyborowska zapoznała słuchaczy z działaniami realizowanymi w ramach LLL na UMK, szczególną uwagę zwróciła na powołanie jednostki Centrum Edukacji Całościowej i Walidacji. Warto podkreślić, iż wskazana jednostka jest doskonałym przykładem rozwoju i promocji idei edukacji całościowej na uczelniach wyższych.

Zaprezentowane referaty stały się inspiracją do dynamicznej dyskusji prowadzonej przez Moderatorkę sesji.

Trzeciej sesji plenarnej przewodniczył prof. zw. dr hab. Kazimierz Przyszczypkowski. Podczas tej części Forum zaprezentowane zostały trzy wystąpienia. Jako pierwsza głos zabrała prof. dr hab. Ewa Skibińska z Uniwersytetu Warszawskiego z tematem *Inkluzywność LLL University. Wizja i rzeczywistość*. Prelegentka skupiła się w swoim wystąpieniu na zmianie kultury uniwersytetu, na wprowadzaniu idei LLL, która powinna być priorytetem dla współczesnych uniwersytetów, determinując ich otwartość. Profesor Skibińska w swoim wystąpieniu wskazała również na fakt, iż największe trudności we wprowadzaniu omawianej idei wynikają z oporu partnerów oraz braku odpowiednich przepisów prawnych.

Jako druga referat pod tytułem *Niemieckie tropy na drodze do LLL University* przedstawiła dr hab. Hanna Solarczyk-Szwec z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W swoim wystąpieniu Prelegentka wskazała główne obszary innowacji w kontekście LLL University, do których zaliczyła nowe grupy docelowe, nowe formy kształcenia, nowe struktury organizacyjne oraz nowych partnerów. Profesor Solarczyk-Szwec przedstawiła także główne założenia programu „Postęp dzięki edukacji: otwarte szkoły wyższe” realizowanego przez Ministerstwo Edukacji i Badań (BMBF) w Niemczech.

Obrady trzeciej sesji plenarnej zamykało wystąpienie pt. *Doradztwo akademickie jako forma rozwijania kultury kształcenia ustawicznego* dr hab. Małgorzaty Rosalskiej z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Autorka zaprezentowała podstawowe założenia omawianej formy wsparcia doradczego dla uczących się dorosłych. Kontekstem omawianych zagadnień uczyniła przemiany w zakresie kultury studiowania.

Problemy zasygnalizowane przez prelegentów w trzech sesjach plenarnych stanowiły zachętę do dyskusji. Uczestnicy dyskusji formułowali bezpośrednie pytania do prelegentów lub proponowali własne opinie i spostrzeżenia. Najistotniejsze z pytań dotyczyły roli uniwersytetów w XXI wieku i kierunku zmian na uczelniach. Uczestnicy konferencji zgodnie stwierdzili, iż współcześnie to właśnie idea *lifelong learning* nadaje kierunek rozwoju uniwersytetów i wyznacza ich główne zadania.

Czwartą część konferencji stanowiły obrady w trzech sekcjach, w których młodzi badacze mieli okazję wysłuchania opinii i sugestii na temat prezentowanych tez i raportów z badań. Sekcje miały charakter tematyczny.

Pierwsza z nich dotyczyła „Procesu kształcenia akademickiego w perspektywie LLL”. W sekcji tej rolę moderatora przyjęła prof. dr hab. Zofia Szarota. W trakcie obrad zaprezentowano pięć wystąpień. Jako pierwsza wystąpiła dr Anna Mańkowska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prezentując referat zatytułowany *Mobilność edukacyjna młodych Chińczyków*. Drugi referat pt. *Uniwersytet Otwarty Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza jako forma kształcenia ustawicznego* wygłosiła dr Joanna Szłapińska z tej samej uczelni. Trzecią prelegentką była dr Anna Warzonek, która również reprezentowała poznański uniwersytet. Autorka referatu przygotowała wystąpienie pt. *Kompetencje akademickie jako (nie)istotny obszar uczącego się uniwersytetu*. Listę prelegentów z UAM zamknęła mgr Elwira Litaszewska z referatem *Esej tutorski jako narzędzie uczenia się w przestrzeni uniwersyteckiej*. Jako ostatni w pierwszej sekcji wystąpił dr Krzysztof Handkiewicz z Bodden Kliniken Ribnitz – Damgarten, FHM Rostock, prezentując referat *Kształcenie ustawiczne w zawodzie fizjoterapeuty w Niemczech*.

Druga sekcja koncentrowała się wokół zagadnień *Pozaformalne przestrzenie Uniwersyteckiego LLL*. Moderatorem sekcji była prof. dr hab. Elżbieta Siarkiewicz. Jako pierwsze referat pt. *Potwierdzanie efektów uczenia się nieformalnego i pozaformalnego (PEU) jako jedna ze ścieżek uczącego się uniwersytetu* zaprezentowały dr Anna Bilon i dr Joanna Minta z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu. Kolejne prelegentki prezentowały środowisko poznańskie. Dr Bożena Kanclerz wygłosiła referat na temat: *Aktywność społeczna i obywatelska studentów a rola Uniwersytetu w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego*. Dr Renata Konieczna-Woźniak zaprezentowała wystąpienie pt. *Uniwersytet – miejsce przyjazne starzeniu. Senior na uniwersytecie*. Z kolei dr Magdalena Barańska przedstawiła swoje refleksje na temat *Relacja mistrz – uczeń w przestrzeni uniwersyteckiej. Aktualna wartość czy relikwiny przeszłości?*

Tematem trzeciej sekcji organizatorzy uczynili obszar „LLL University wobec wyzwań rynku pracy”. Obradom przewodniczył prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Podczas obrad sekcji ogłoszono cztery referaty. Jako pierwsza wystąpiła dr Monika Bartkowiak z UAM z referatem *Edukacja akademicka a rynek pracy*. Następnie wystąpił dr Mariusz Przybyła, reprezentujący środowisko poznańskich pedagogów, z tematem *Pomiędzy wykształceniem a doświadczeniem – kredencjalizm czy kwalifikacje?* Kolejny referat wygłosiła mgr Dorota Pisula, będą-

ca kierownikiem Biura Karier UAM, prezentując temat *Potrzeby doradcze studentów studiów licencjackich w kontekście oferty wsparcia*. Jako ostatnia głos zajęła mgr Agnieszka Koszałka z Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, wygłaszająca referat na temat *Inspiracje coachingowe w poradnictwie zawodowym dla osób dorosłych. Konstruowanie karier wobec wyzwań long-life learning*.

Po obradach w sekcjach tematycznych nastąpiło uroczyste podsumowanie konferencji. Podczas podsumowania prof. Ewa Solarczyk-Ambrozik zwróciła uwagę na duże znaczenie tego typu spotkań oraz aktualność podejmowanej tematyki. Zwarta forma i ukierunkowanie tematyczne Forum sprzyjają merytorycznym dyskusjom oraz stanowią inspirację po pogłębionych poszukiwaniach badawczych. Przewodnicząca dziękując wszystkim za aktywny udział w spotkaniu po raz kolejny zapowiedziała, iż ta formuła pracy będzie kontynuowana podczas następnych spotkań w ramach Poznańskiego Forum Dyskusyjnego LLL.

Magdalena Barańska
Anna Wawrzonek

XI Toruńska Pedagogiczna Konferencja Studencka (PKS) „Kreatywnie przez życie – innowacyjne formy rozwoju”, Wydział Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 25.05.2017 r.

25 maja 2017 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu odbyła się XI Toruńska Pedagogiczna Konferencja Studencka (PKS), pt. „Kreatywnie przez życie – innowacyjne formy rozwoju”. Organizatorami konferencji byli członkowie Sekcji Andragogicznej Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów oraz studenci WNP UMK, a koordynatorem konferencji dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem po raz kolejny objęło Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Głównym tematem poruszanym na konferencji były alternatywne formy rozwoju oraz ich zastosowanie w pracy zawodowej. Studenci podejmowali tematykę związaną z wszechstronnym rozwojem, kreatywnym myśleniem i działaniem, a także przedstawiali sposoby łączenia swoich zainteresowań oraz pasji z pracą zawodową, pracą z innymi i na rzecz innych ludzi.